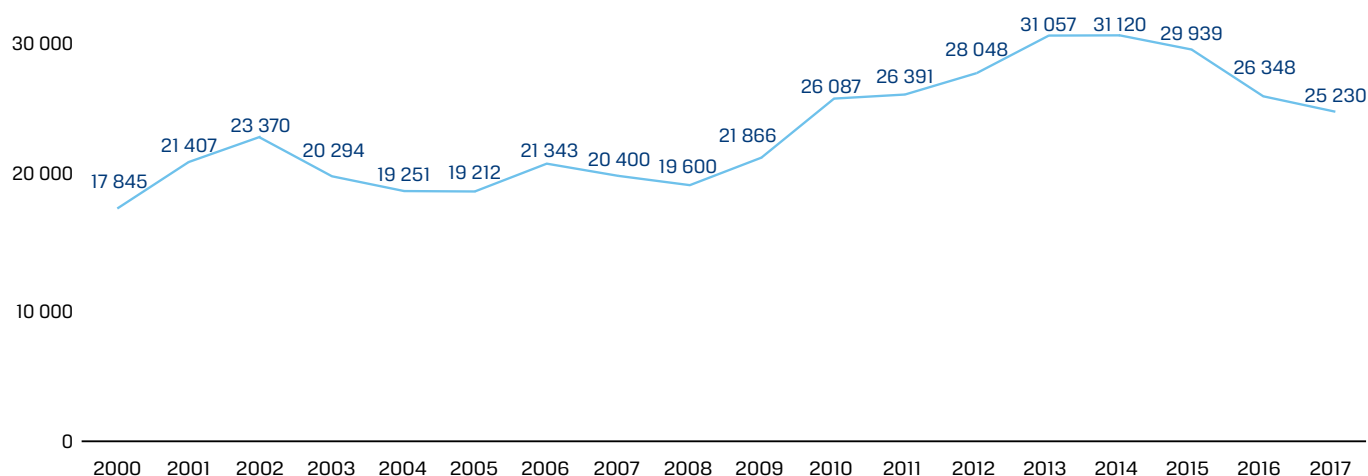

NARKOTIKA- OG DOPINGSTATISTIKK 2017

Generell saksutvikling

Kripas' narkotikastatistikk er en total nasjonal statistikk som inneholder både toll- og politibeslag. Etter stadig saksøkning gjennom flere år, har det vært en nedgang i saksantallet de tre siste årene. I 2017 ble det registrert 25 230 saker. Det har vært 10 % nedgang i antall foreleggsaker siste år. Antallet saker der kvantumet ligger over foreleggsgrensen, har derimot økt med 6 %. Totalt er det registrert 4 % færre saker enn i 2016.

Narkotikamarkedet har forandret seg mye det siste tiåret. Internett, og spesielt det mørke nettet, har blitt en viktig kanal for kjøp og salg av narkotika. Særlig gjelder det nye psykoaktive stoffer, men også tradisjonelle stoffer omsettes via internetthandel.

En annen trend gjennom de siste årene er at det stadig beslaglegges flere forskjellige stofftyper i en og samme sak. Det gjelder både saker som omfatter omsetning, besittelse og bruk, men også store innførselssaker.

Definisjoner

Ved Kripas benyttes følgende definisjoner:

Sak:

Journalført oppdrag mottatt ved Kripas. Saksantallet er uavhengig av den påtalemessige bruk av begrepene bruk, besittelse, omsetning og innførsel. Det betyr at ett og samme forhold kun er registrert som én sak ved Kripas.

Beslag:

I én sak kan det ofte være flere beslag. Det kan dreie seg om ulike stofftyper, eller at beslagene er gjort på forskjellige steder og på ulike tidspunkter. Delpakninger med en og samme stofftype regnes derimot som ett beslag dersom beslagene er gjort på samme tid og samme sted.

Beslagsutvikling for de enkelte stoffgruppene

Utvikling i antall beslag og beslaglagt mengde for enkelte stoffgrupper er kommentert i tekst og vist i diagrammer i det etterfølgende.

Det presiseres at det er en viss usikkerhet knyttet til tallene. Det skyldes dels at ca. 2/3 av narkotikasakene er mindre saker som blir avgjort med forelegg uten at stofftype er verifisert med analyse. Her er omtrentlig mengde og formentlig stofftype registrert og lagt til grunn for statistikken. Dels skyldes usikkerheten at et mindre antall saker fra 2017 ikke er ferdig analysert. Generelt forventes kun mindre korrigeringer av mengde og antall saker etter hvert som disse beslagene verifiseres med kjemisk analyse. Hovedtrendene forventes ikke å bli påvirket.

Cannabis – produkter med høy styrkegrad

Til sammen for hasj, marihuana og cannabisplanter er det beslaglagt ca. 2 560 kg fordelt på ca. 13 340 beslag. Antall beslag er uendret i forhold til fjoråret. De beslaglagte mengdene er vesentlig mindre enn i rekordåret 2016, men omtrent på gjennomsnittet for det siste tiåret.

Som i Europa for øvrig¹ har styrkegraden i cannabisprodukter vært kraftig økende de siste årene. For de hasjbeslagene der styrkegrad er bestemt, er gjennomsnittet for de siste to årene ca. 23 % THC. I marihuana og cannabisplanter varierer THC-innholdet mye avhengig av kvalitet på produktene og profesjonalitet i dyrkingen. Planter med svært høyt THC-innhold dyrkes ofte fram også her i landet. De siste to årene viser analyser av innenlands dyrket cannabis variasjoner mellom 5 og 18 % THC.

Kommersiell regulering av cannabismarkeder utenfor Europa har de siste årene bidratt til innovasjon og produktutvikling. Oljer, e-væsker og spiselige produkter (edibles) er noen eksempler på nye produkter². Dette har også nådd Norge. Det har vært flere beslag av ulike typer godteri (kjærlighet på pinne, karameller og vingummi) som inneholder THC.

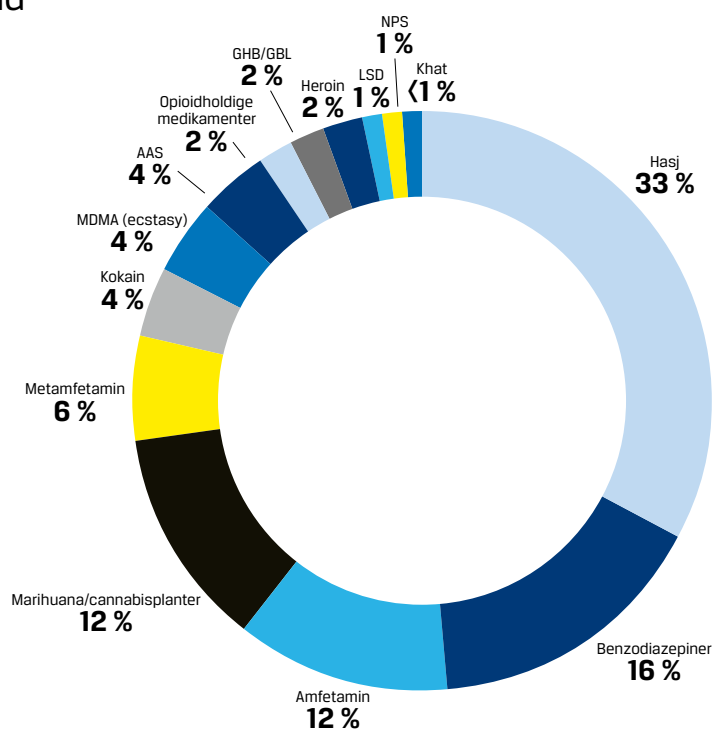
Amfetamin/metamfetamin – relativt store mengder beslaglagt

Det er til sammen beslaglagt vel 500 kg amfetamin og metamfetamin fordelt på ca. 5 460 beslag. Antall beslag er uendret i forhold til fjoråret, mens beslaglagte mengder er blant de høyeste det siste tiåret.

Amfetamin beslaglegges hyppigere og i større mengder enn metamfetamin. Ca. 68 % av antall amfetamin-/metamfetaminbeslag og 84 % av de beslaglagte mengdene er amfetamin. Det er omtrent den samme fordelingen som de to foregående årene.

Det er beslaglagt 9,2 liter amfetaminbase fordelt på fem beslag. Det tilsvarer ca. 25 kg amfetamin med 30 % renhet.

Foreløpige resultater for 2017 viser en gjennomsnittlig styrkegrad på 21 % for amfetamin. Det er det samme som i 2016. For metamfetamin er styrkegraden 39 % i 2017 mot 43 % året før.

1 Europeisk narkotikarapport. Trender og utviklinger 2017. Europeisk overvåkningscenter for narkotika og narkotikamisbruk, 2017.

2 Europeisk narkotikarapport. Trender og utviklinger 2017. Europeisk overvåkningscenter for narkotika og narkotikamisbruk, 2017.

Kokain – økt styrkegrad

Kokainbeslagene er, med ca. 85 kg fordelt på ca. 1 230 beslag, på samme nivå som de siste par årene. Kokain er det stoffet som beslaglegges fjerde hyppigst, etter cannabis, amfetaminer og benzodiazepiner.

Det er gjort mange relativt store beslag av stoff med høy renhet, og gjennomsnittlig styrkegrad har økt betydelig de siste årene. Foreløpige tall viser en gjennomsnittlig styrke på 54 %, mot 47 % i fjor og 31–34 % de foregående fem årene.

Heroin – svært store mengder beslaglagt, men kraftig nedgang i antall beslag

Det er beslaglagt nesten 100 kg heroin fordelt på ca. 640 beslag. Kun tre ganger tidligere er det beslaglagt mer heroin i løpet av et år, i 2004, 2009 og 2010. Samtidig fortsetter den kraftige nedgangen i antall beslag. Siden 2014 har det nesten vært en halvering av antall beslag. Det siste året er nedgangen på 34 %.

Foreløpige resultater viser en gjennomsnittlig styrkegrad på 15 % i 2017. Det er en nedgang fra 19 % i 2016. Gjennomsnittlig styrkegrad har variert fra 13 til 21 % de siste syv årene.

MDMA – på fire år er antall beslag nesten tredoblet

Det er beslaglagt ca. 33 400 tabletter og 12,4 kg MDMA-pulver og -krystaller fordelt på ca. 1160 beslag. Pulveret og det krystallinske materialet som er beslaglagt, har generelt høy styrkegrad, 85-95 %, og tilsvarer minst 105 000 tabletter med tradisjonell styrkegrad 100 mg. Mengdene er på samme nivå som i fjor, mens antallet beslag fortsetter å øke. Fra 2011 har antall beslag økt for hvert år, og i løpet av de siste fire årene har det nesten vært en tredobling av antall beslag. Det siste året er økningen på 17 %.

MDMA, tidligere gjerne kalt ecstasy, ble så godt som borte fra markedet i 2009. Det skyldtes et vellykket internasjonalt samarbeid om regulering av PMK, utgangsstoffet for MDMA-produksjon. Når MDMA nå er tilgjengelig igjen som aldri før, skyldes det at illegale produsenter har funnet nye utgangskjemikalier og produksjonsmetoder slik at produksjonen, som blant annet foregår i Belgia og Nederland, er i gang igjen for fullt.

Det er nå både flere beslag og betydelig større mengder MDMA enn da stoffet sist hadde sin popularitetstopp på begynnelsen av 2000-tallet. En rekke av MDMA-beslagene er postforsendelser beslaglagt av tollvesenet, der stoffet er bestilt over internett, på samme måte som for nye psykoaktive stoffer (NPS).

Benzodiazepiner – nedgang i antall beslag og beslaglagt mengde

I 2017 er det beslaglagt ca. 675 000 tabletter med benzodiazepiner fordelt på ca. 4 675 beslag. Både antall beslag og beslaglagt mengde er blant de laveste det siste tiåret. Det er 10 % færre beslag sammenlignet med foregående år. Det er fortsatt tabletter med virkestoffet klonazepam (hovedsakelig Rivotril) som dominerer og står for halvparten av beslagene og vel 60 % av beslaglagte mengder. Deretter følger diazepam og så alprazolam.

GHB/GBL – betydelig økning i antall beslag siste år

Totalt ble det beslaglagt ca. 400 liter GHB/GBL fordelt på ca. 590 beslag. Mengdene er omtrent på gjennomsnittet for det siste tiåret, men det har aldri vært flere beslag. Økningen i antall beslag er på hele 35 % det siste året.

Nye psykoaktive stoffer (NPS) – betydelig nedgang i antall beslag, men svært potente og farlige fentanyler er beslaglagt

Kategorien NPS omfatter rusgivende stoffer, i ren form eller blandinger, som ikke er kontrollert i henhold til FN's Alminnelige narkotika-konvensjon av 1961 eller FN-konvensjonen om psykotrope stoffer av 1971, men som kan være like farlig for folkehelsen som stoffer som er oppført i disse konvensjonene. Ordet «ny» betyr ikke at gruppen bare inneholder nyutviklede stoffer, for flere NPS har eksistert i mange år, men det betyr at stoffene relativt sett er nye i markedet sammenlignet med mer tradisjonelle stoffer, og at de ikke er kontrollert i henhold til konvensjonene nevnt over.³

---

3 <https://www.unodc.org/LSS/Page/NPS>, hentet 30.01.18

Etter noen år med kraftig beslagsøkning, har det vært en betydelig nedgang i NPS-beslag de siste tre årene, fra nesten 1 000 beslag i 2014 til ca. 300 beslag i 2017. Beslagene er, som tidligere år, fordelt på mange ulike stoffer, og det er bare få beslag av hvert enkelt stoff. Det er både stoffer som er regulert ved gruppeoppføring eller ført opp med navn på narkotikalistene og stoffer som faller utenom regelverket. Produsentene tilpasser seg raskt lovgivningen. Nye uregulerte stoffer kommer hyppig til, men mange stoffer beslaglegges bare noen få ganger før de blir borte igjen. De stoffene som er hyppigst beslaglagt de siste par årene, og som utgjør en stadig større del av NPS-beslagene, er benzodiazepin-lignende stoffer. Deretter følger syntetiske cannabinoider.

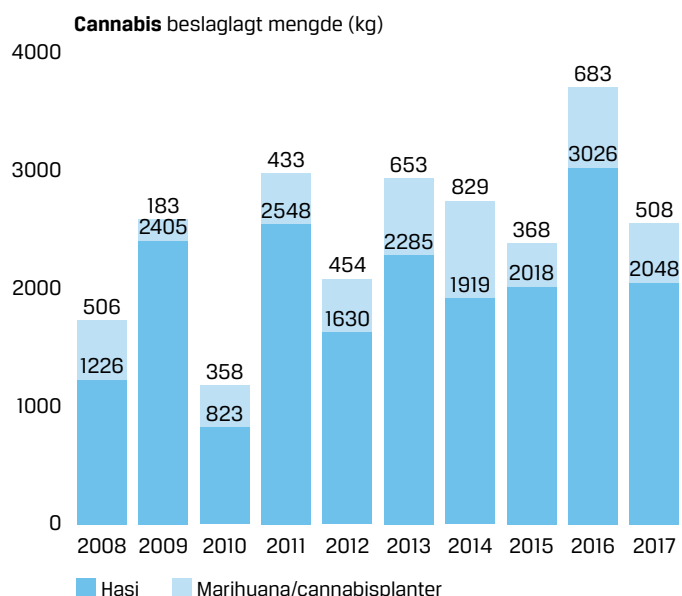
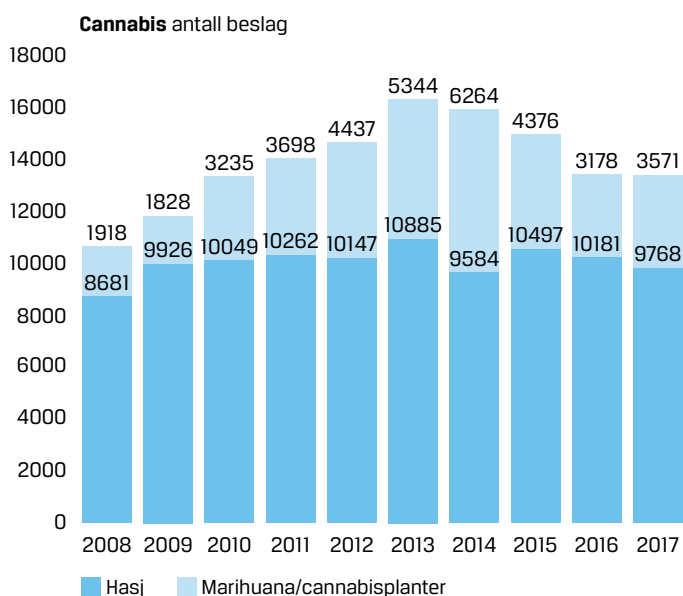
Selv om NPS generelt viser betydelig nedgang, har det dukket opp noen nye ekstremt potente og farlige fentanyl-forbindelser. De første beslagene med furanylfentanyl ble gjort i oktober 2016, og Kripos har siden identifisert 15 beslag med ulike fentanylforbindelser. De fordeler seg på stoffene furanylfentanyl (12 beslag), karfentanil (1 beslag), syklopropylfentanyl (1 beslag) og butyrylfentanyl (1 beslag). Mens legemiddelet fentanyl benyttes ved anestesi og til behandling av sterke, kroniske smerter, har forbindelsene nevnt over, ingen legal anvendelse i Norge. Karfentanil er et av de kraftigste syntetiske opioider som er fremstilt noen gang, ca. 10 000 ganger sterkere enn morfin⁴. Fentanylforbindelsene kan forekomme i væskeform (øyedråpe- og neseplyflasker), pulver, tabletter og som LSD-lignende blottetpapir.

LSD – markert nedgang i antall beslag og beslaglagt mengde

I 2017 er det beslaglagt ca. 6 400 enheter LSD fordelt på ca. 320 beslag. Etter betydelig økning i antall beslag fra 2012 til 2016, er det en markert nedgang på 25 % det siste året. Beslaglagte mengder er de laveste siden 2013.

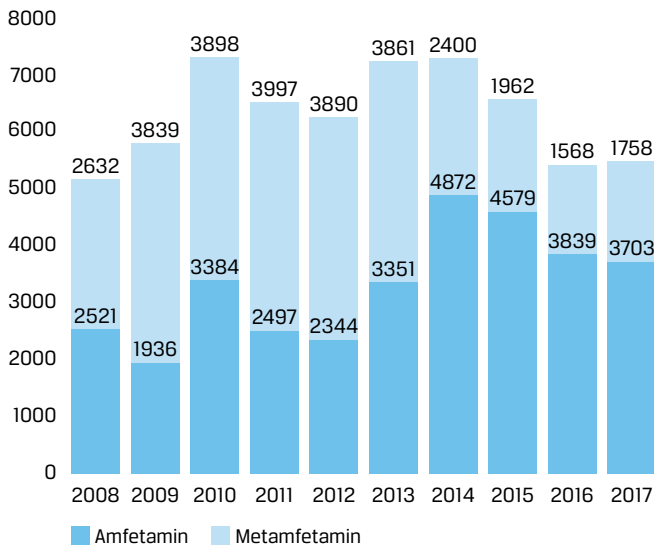
Anabole androgene steroider – rekordhøyt antall beslag

Beslagstallene har økt betydelig etter at bruk og besittelse av dopingmidler ble kriminalisert i juli 2013. I 2017 har det vært ca. 1 145 beslag av anabole androgene steroider, og dette er ny beslagsrekord. Beslagene består dels av tabletter og kapsler, dels av løsninger i ampuller og hetteglass, ment for injeksjoner. Testosteron er det stoffet som hyppigst beslaglegges. Deretter følger Trenbolon, Stanozolol og Nandrolon.

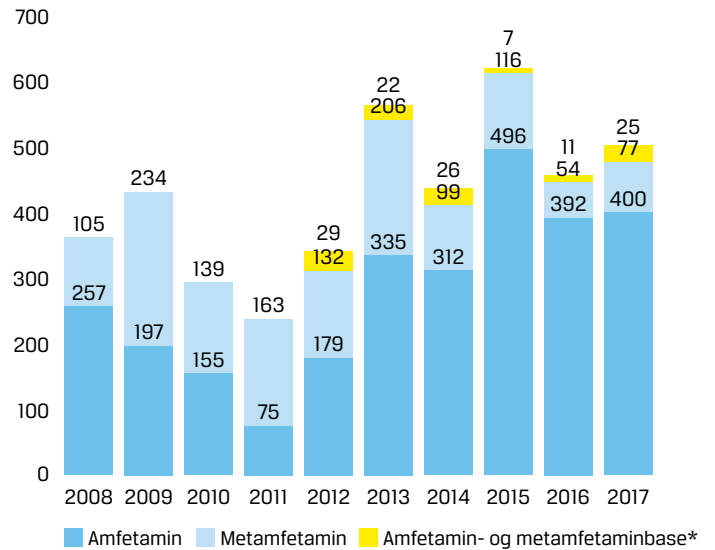

4 <https://oslo-universitetssykehus.no/om-oss/nyheter/advarer-mot-stoffet-karfentanil>, hentet 30.01.18

Amfetamin og metamfetamin antall beslag

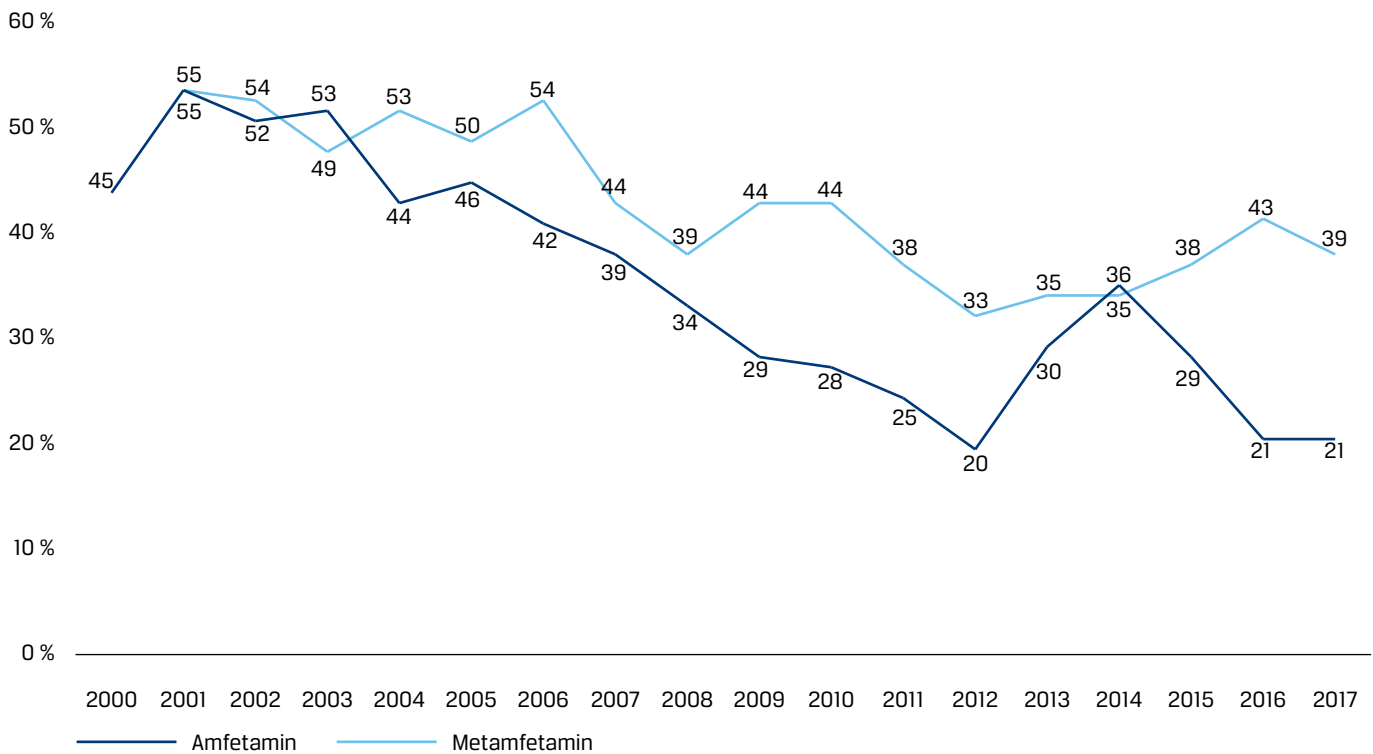

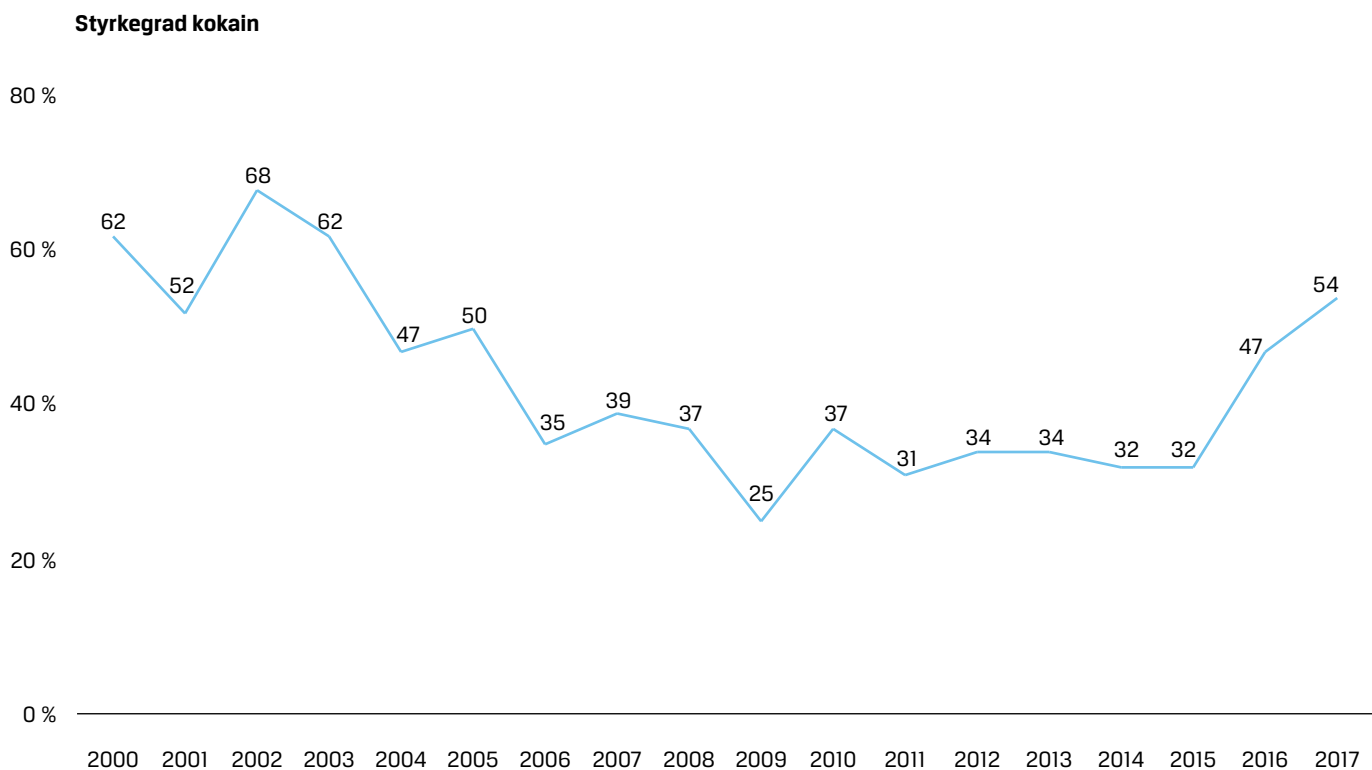
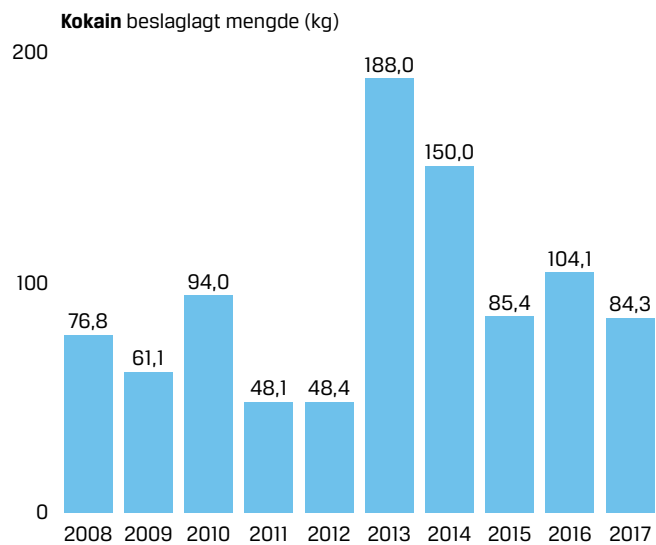
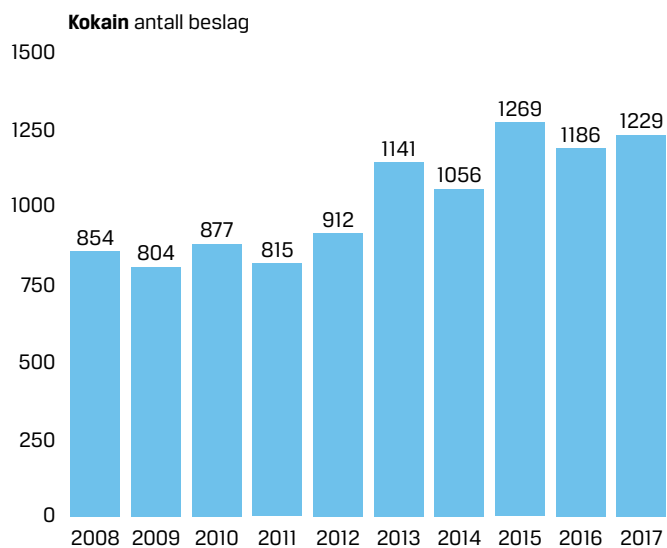
Amfetamin og metamfetamin mengde (kg)

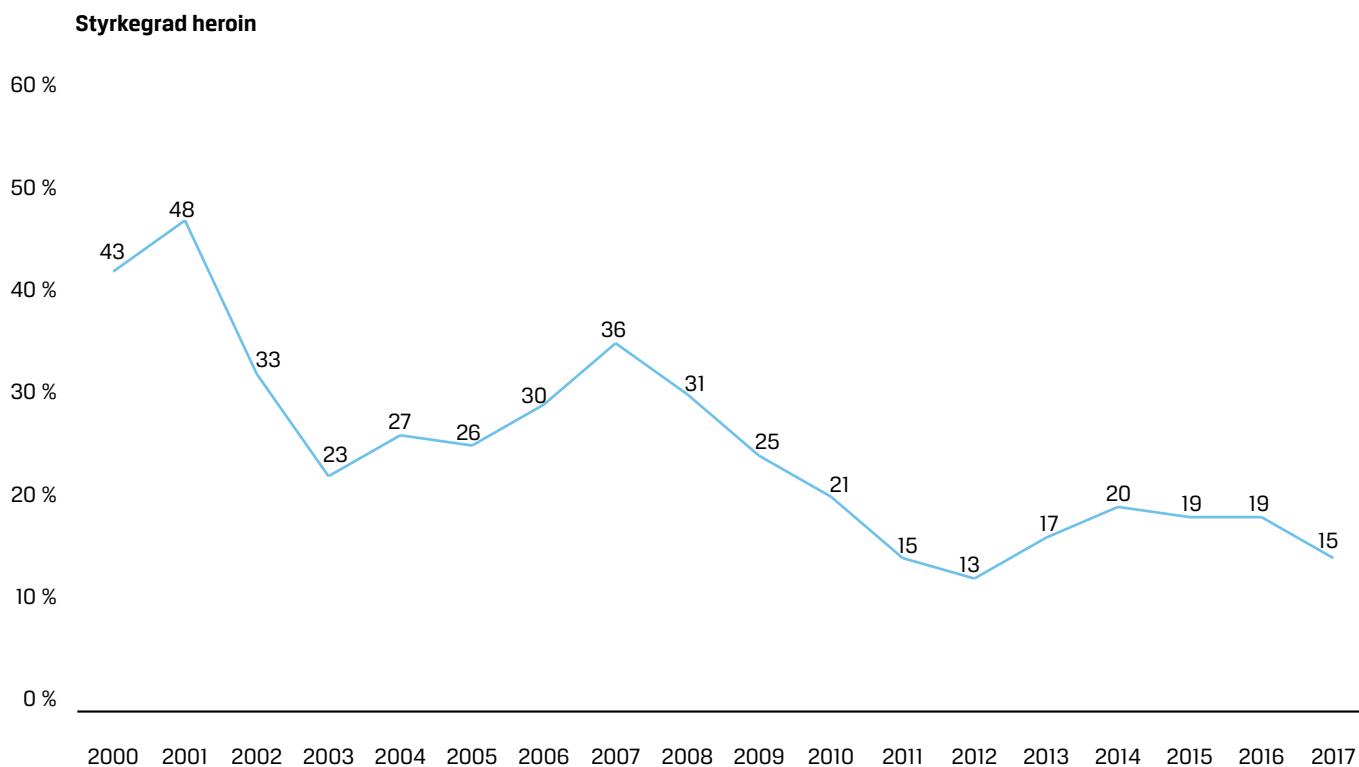
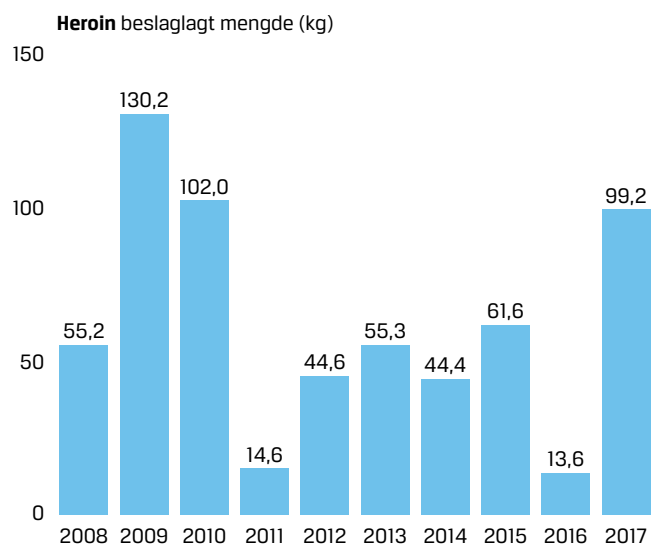
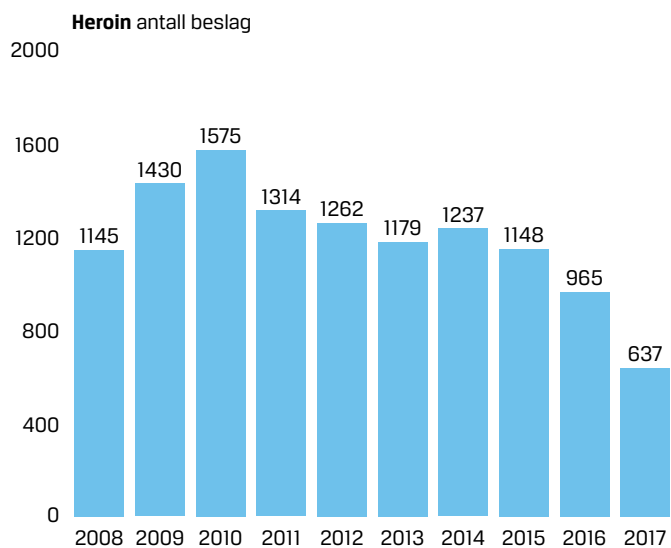

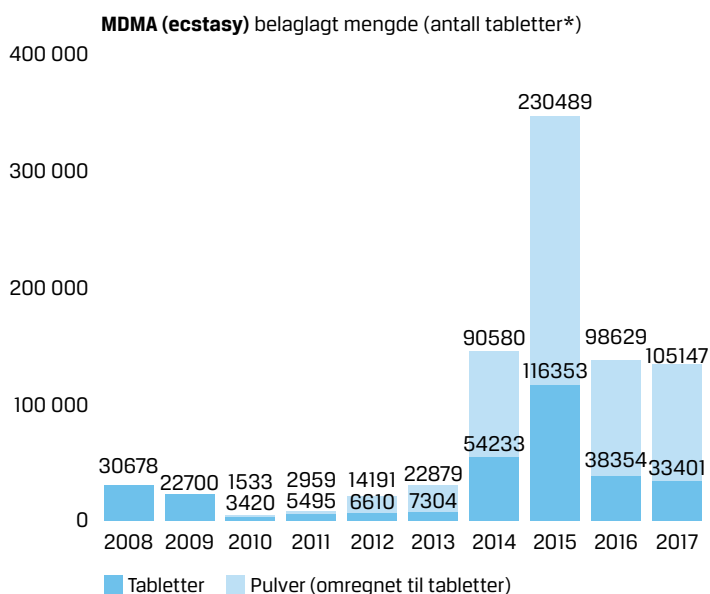
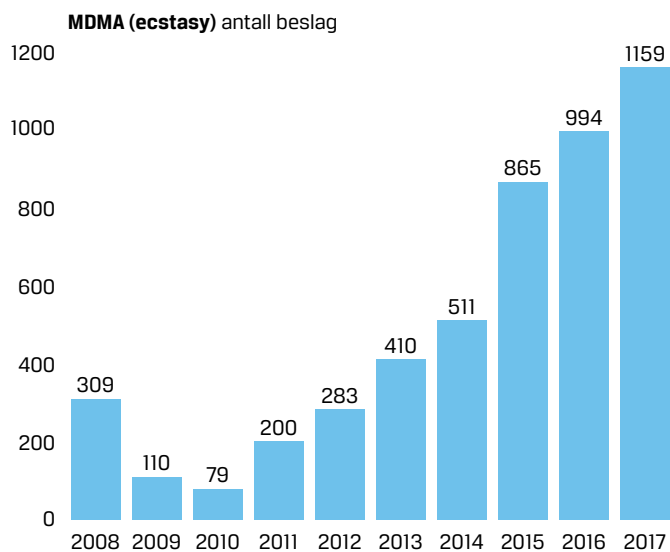
*) Beslag av amfetamin- og metamfetaminbase er omregnet til mengde pulver av normal styrkegrad (30 % er brukt for alle årene).

Styrkegrad amfetamin/metamfetamin

*) Beslaglagt mengde pulver er omregnet til tabletter med 100 mg virkestoff. Det er tatt utgangspunkt i at beslaglagt pulver har en styrkegrad på 85%. De siste årene har variasjonen ligget i området 85-95%.

